

РЕШЕНИЕ

№ 714

гр. София, 31.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 74 състав,
в публично заседание на 15.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Младен Семов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **5100** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на М. Й., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [улица], чрез адв.Н. – САК с посочен по делото съдебен адрес: [населено място], [улица], ет.2, тел.: [ЕГН] срещу Решение № 2153-21-75/23.03.2023г. на директора на ТП на Нои С.-град с което е отхвърлена жалбата и срещу Разпореждане № [ЕГН] от 14.02.2023г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване за отказ да бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Твърди се неправилност на оспореният акт, поради материална незаконосъобразност изразяваща се в нарушение при прилагането на т.67 от ППКТП-отм.

Успоредно с това се твърди, че административния орган е осъществил неравно третиране, като е зачел трудовия на стаж на други лица при абсолютно същите обстоятелства за втора категория труд, докато този на жалбоподателката – като такъв от трета категория. Иска се отмяна на оспореният акт.

Ответната страна – директора на ТП на НОИ С.-град изразява становище за неоснователност и моли оспорването да бъде отхвърлено.

С оглед проверката по чл. 158 от АПК, съдът счита, че процесната жалба е редовна,

като подадена в съответствие с изискванията за форма съдържание и приложения. В съответствие с изискването на чл.159 от АПК, съдът намира същата за допустима, като подадена от активно легитимирано лице, в срока и срещу подлежащ на обжалване акт по чл.118 ал.1 от КСО и при липса на отрицателни процесуални и като такава подлежи на разглеждане по същество.

По съществуващото на спора, с оглед твърденията на страните и предмета на служебна проверка съдът съобрази и приема:

Със заявление от 17.11.2016г. жалбоподателката е поискала отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване във връзка с което и е отпусната лична пенсия по чл.74 КСО при зачетен общ осигурителен стаж от трета категория труд до датата на инвалидизиране в размер на 33г. и 14дни. Със заявление от 04.11.2022г. М. Й. е поискала отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, като административния орган е приел, че към заявлението са приложени всички нормативно изискуеми документи. По заявлението е постановено Разпореждане № [ЕГН] от 14.02.2023г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ С.-град с което на основание чл.68 ал.1-2 и чл.69б ал.1-2 КСО е отказано отпусне на лична пенсия за ОСВ. Посочено е, че тя има навършена необходимата 55г.възраст, отговаря на условието за сбор от стаж и възраст – 94 точки, но няма осигурителен стаж положен при условията на втора категория труд – 15г.

При подадената по административен ред жалба и с процесно оспорваният акт е прието, че от представените към заявлението за отпускане на лична пенсия за ОСВ Удостоверения обр. УП-3 № 348/27.04.2020г. за периода 23.05.1983г. до 26.05.1993г. издадено от „Промислено строителство холдинг“ ЕАД съхраняващо ведомостите на ЗМК Б. и УП-3 № 11/13.05.2010г. за периода от 26.05.1993г. до 01.08.1995г., издадено от „СМА – Метални конструкции“ ЕАД работодателят е предложил положеният труд да бъде зачетен като втора категория. Това предложение е прието като необвързващо органите по общественно осигуряване, като е упражнена преценка за категорията труд съобразно степента на вредност и тежестта по т.67 от ППКТП, като тежестта на доказване е вменена на лицето, което претендира права от посоченото обстоятелство.

Посочено е, че съгласно визираната разпоредба от втора категория е трудът на работещите редом с другите и във фирма „К.“/площадки Б. и К.. Административния орган е счел, че уточнението площадки Б. и К. визира именно металургичния комбинат а не разширява вложеният смисъл в рамките на цялата община, като законодателят не е имал волята да включи всички обекти на територията на [община], а само тези на обособена територия на която е осъществявана технологичната и производствена дейност на комбината. Като е отчел, че през периода 26.05.1993г. до 01.08.1995г. М. Й. е работила като „чистачка“ в „СМА-Метални конструкции“, а през периода 23.05.1983г. до 26.05.1993г, като „работник кухня“ в ЗМК Б., за които не е доказано по безспорен начин, че са на площадка К. или площадка Б. на фирма „К.“, че положеният от лицето труд не следва да се категоризира като втора категория. Извършено е позоваване на комуникация с оперативния директор на К. АД/в несъстоятелност/ във връзка с други предходни проверки относно заводите, цеховете, дирекциите и другите структурни

еденици на К., от която комуникация следва, че „СМА – Метални конструкции“ ЕАД и ЗМК-Б. не попадат на територията на цитираните по-горе площадки на фирма К..

В оспореният акт, директора на ТП на НОИ С.-град е посочил ясно своето виждане, че преценка за категорията труд съобразно т.67 от ППКТП се определя съобразно степента на вредност и тежестта. Същевременно обаче е осъществил произнасянето си само и единствено във връзка с териториалният обхват и физическото местоположение на предприятията, където жалбоподателката е полагала труд.

Съгласно разпоредбата на чл.66е от Правилника за категоризиране на труда при пенсиониране/отм/. Работещи, които се пенсионираат при 20 години трудов стаж, положен на посочените площадки, и възраст 57 години за мъжете и 52 години за жените:

Работещите във Фирма "К." (площадки Б. и К.), Фирма "Н." (на площадката в [населено място]), Фирма "Стомана" (площадка П.), Фирма "О." - К. (площадка О. - К.), К. "Д. Б." (площадка К. - П.), Фирма "Олово и цинк" (площадка К. - П.), Института по цветна металургия (площадка К. - П.), Т. "Г. Д." - С. (площадка Т. Г. Д." - С.), М. "Г. Д." (площадка М. "Г. Д." - Е.), Института по медта (площадка Т. "Г. Д." - С. (площадка Т. "Г. Д." - С.), Фирма "М." (на посочените площадки) до генерален директор включително без включените в раздели I и II. Работещите в други фирми, предприятия, звена и поделения, чието местонахождение е на територията на посочените площадки.

Т.е. за работещите във фирма "К." на площадките "Б." и "К." при пенсиониране трудът може да бъде категоризиран от втора категория. Съгласно предл. второ на цитираната разпоредба подобни права имат и работещите в други фирми, предприятия, звена и поделения, чието местонахождение е на територията на посочените площадки.

В приложимите за процесния период нормативни актове, вкл. и ПКТП (отм.) не се съдържа легална дефиниция на понятието "площадки Б. и К.". В своята константна практика (виж решение № 5167/14.04.2014 г. по адм. дело № 272/2014 г. ВАС, шесто отд.; решение № 3176/23.03.2015 г. по адм. дело № 12305/2014 г. ВАС, шесто отд. и др.) Върховният административен съд е приел, че при тълкуването на материалноправната норма на т. 66е, изр. 2 ПКТП (отм.) следва да се приеме, че смисълът на употребеното в предл. 1 понятие "площадка" е по-широк от този на понятието "производствена площадка" и затова за площадка по смисъла, вложен в т. 66е ПКТП (отм.) следва да се счита този земен участък, на който е разположена цялостната инфраструктура на изброените в тази разпоредба фирми. По правило инфраструктурата подпомага развитието на материалното производство и според нейното място и роля, и преди всичко според нейната функция тя се дели на 3 вида: производствена инфраструктура, техническа инфраструктура (съвкупността от технически елементи, които са свързани с доставката на входящи ресурси, вода, енергия - напр. енергопреносими системи, ВиК системи, транспортна мрежа и т.н.) и социална инфраструктура (в която се включва комунално-битовото стопанство, материално-техническата база за търговия и битови услуги, както и за спорт и

туризъм).

Възприемайки изразеният от ВАС подход и при разглеждане делото съдът е извършил редица процесуално-доказателствени действия – служебно и чрез указания към страните, насочени към установяване наличието на връзка между предприятията в което жалбоподателката е положила труд и площадките „Б.“ и „К.“ в т.ч. както географска връзка, така и връзка с оглед свързаност откъм техническата им инфраструктура а и относно естеството на взаимосвързаност предвид характера на дейността. Като следствие се установи:

В акт за държавна собственост № 4267/08.12.1995г. представен от оперативния директор на „Кремиковци“ АД относно осигурител ЗМК Б. и изпратено от него писмо от 27.10.2023г. се посочва кои са имотите управлявани от ЗМК „К.“, кои спадат на площадката на дружеството и са били под управлението му. Видно от представените документи се установява, че не могат да бъдат предоставени данни за конкретното местоположение на ЗМК Б., няма налична информация относно осъществяването на съвместна дейност между ЗМК Б. и МК К., на площадката на МК К. са имали структурни звена други предприятия, като ЗМК Б. не е част от фирма К. и не е разположен на площадките на К.. Успоредно с това СМА Метални конструкции АД не попада на територията на фирма К., не е част от фирмата, като е представен и Генплан на К., потвърждаващ изложеното от оперативния директор на К. АД.

Проведен е разпит на свидетел, видно от чиито показания не може да се установи нито съвместен характер на работата, нито полагане на труд в едно и също предприятие и един и същи осигурител. Напротив – установява се, че в определен период жалбоподателката е работила в ЗМК Б. като хигиенист, както и, че машините на това предприятие са работели в К. и служителите са пращани да работят и към предприятието, конкретен пример е посочен – изграждане на РУМ К., т.е. обекти, които не са в самото К. а на друго място. Същевременно обаче и по представени от ответника доказателства в о.с.з. проведено на 13.11.2023г. се установява, че жалбоподателката е работила в различно предприятие от свидетеля, обстоятелство което и самият свидетел не отрича, като заявява, че се познават от самата работа – той карал машината за ремонт а тя е чистила там където я е карал.

Успоредно с това по делото е назначена съдебно-икономическа експертиза. В приетото заключение на вещото е посочено, че проследявайки хронологично доказателствата в обединен осигурителен архив е установило от м.май 1984 до май 1993г жалбоподателката е работила в ЗМК Б., което впоследствие е станало част от структурата на Промислено строителство холдинг ЕАД а в периода май 1993 до юли 1995 е работила в СМА Метални конструкции. За периода 01.03.1990г.-30.04.1993г. на жалбоподателката са внасяни осигуровки за трета категория труд, като за периода в СМ МК не може да се установи процента внасяни осигурителни вноски. Като продължение – на жалбоподателката са начислявани суми за работа при вредни условия на труд в периода октомври 1990 - август 1991 докато същата е изпълнявала длъжността работни – кухня в ЗМК Б., както и в периода май 1993-юли 1995 докато същата е изпълнявала длъжността чистач в СМА – МК – С. ЕАД.

Установено и е следното противоречие в представените удостоверения, а именно:

В Удостоверение УП-2 от 27.04.2010г. от ПМС Холдинг ЕАД е посочено, че в периода 01.03.1990 – 30.04.1993г. върху brutните възнаграждения са начислени и направени осигурителни вноски за всички осигурителни случаи в размер на 35% съответстващо на условия за пенсиониране при Трета категория труд. Същевременно обаче във

всички издадени Удостоверения УП-3 е посочено друго основание за категоризиране, а именно – това по чл.66е от ПКТП.

Представен е и списък на лица пенсионирани се при условията на втора категория труд, със зачетен осигурителен стаж положен в СМА Метални Конструкции и ЗМК Б.. Съгласно чл. 16, ал. 2, т. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) трудовият стаж, положен до 31 декември 1999 г. при специфичните условия на т. 66а-66к по отменения с чл. 1 от Постановление № 75 на Министерски съвет от 1998 г. Правилник за категоризиране на труда при пенсиониране (обн. ДВ, бр. 39 от 1998 г.; изм., бр. 123 от 1998 г.), се счита за осигурителен стаж по т. 66г, 66е, 66з и 66и - от втора категория.

На първо място и за да бъде приложена нормата на чл.67 от Правилника,каквото възражение прави жалбоподателят следва труда на работниците и служителите да е посочен в раздел първи и втори на правилника. Нормата на т. 66е от ПКТП (отм.) обаче се намира в раздел четвърти от цитирания правилник.В този смисъл чл.67 от ПКТП не се разпростира върху него приравнявайки го, ако е трудът е със същата тежест и в условията на същата вредност.

В своето решение № 11838 от 20.12.2022г. по адм.д. № 4288/2022г.,постановена при идентична отчасти обстановка/относно осигурител и неговото местоположение – СМА Метални конструкции АД/, ВАС е приел,че:

„законодателят обвързва категоризирането на труда по т. 66е от ПКТП (отм.) с условието същият да е полаган на площадките на едно от изброените предприятия. Разпоредбата на т. 66е от ПКТП не следва да бъде прилагана разширително, в частност като се приеме, че територията на площадки Б. и К. обхваща цялата [община], респ. целия квартал Б., доколкото ако законодателят бе имал такова намерение, то същото би залегнало изрично в текста на нормата чрез индивидуализиране на самите населени места с техните наименования. Конкретизирането на площадки на „К.“ има за цел да обвърже категорията труд именно с характера на трудовата дейност (условията, средата, вредните въздействия върху здравето).

Касационната инстанция намира, че първоинстанционният съд правилно е приложил материалноправната разпоредба на [т. 66е от ПКТП \(отм.\)](#) в частта, относно кръга на лицата с право на пенсиониране при същите условия и работещите в други фирми, предприятия, звена и поделения, чието местонахождение е на територията на посочените площадки. От приетите като доказателства по делото писма от „Кремиковци“ АД, безспорно се установява, че СМА „Метални конструкции“ не е попадало в организационната структура и не е осъществявало дейност на площадките на фирма „К.“. “Всъщност,обстоятелството,че СМА Метални Конструкции не е част от фирма К.,нито се намира на площадка Б. е категорично установено от ВАС още в рамките на производството то адм.д. № 15449 по описа на ВАС за 2014г.

От друга страна по делото не са налице никакви данни позволяващи да се приеме, че предприятието ЗМК Б. е било разположено на или свързано с фирма К. АД,посредством площадка Б. или какъвто и да било друг начин. Всъщност не са налице данни позволяващи да се приеме, че АО е допуснал порцесуален пропуск при проверка на въпросното обстоятелство, доколкото каквато и да било индиция в тази посока. Наличието на подобна индиция би дало основание на съда да разсъждава в посока неизяснена фактическа обстановка в рамките на административното

производство, но при липсата и, придружена с ясни изявления и представени доказателства от оперативния директор на К. АД, дават основание липсата на свързаност между двете предприятия да се приеме за установен факт.

Като продължение и в съответствие с възприетото то ВАС следва да се посочи, че „Разпоредбата на т. 66е от ПКТП не следва да бъде прилагана разширително, в частност като се приеме, че територията на площадки Б. и К. обхваща цялата [община], респ. целия квартал Б., доколкото ако законодателят бе имал такова намерение, то същото би залегнало изрично в текста на нормата чрез индивидуализиране на самите населени места с техните наименования. Конкретизирането на площадки на „К.“ има за цел да обвърже категорията труд именно с характера на трудовата дейност (условията, средата, вредните въздействия върху здравето)“/виж решение № 11838 от 20.12.2022г.,прецитирано/.

В този смисъл и допълнително въведеното спорно обстоятелство между страните – дали ЗМК Б. и СМА Метални конструкции са едно и също предприятие се явява напълно ирелевантен, доколкото по отношение на труда полаган във всяко от тях се установя несъответствие с условията на чл.66е ПКТП.

В заключение обаче,съдът приема,че при постановяване на процесният акт ответника е допуснал нарушение на производствените правила изразяващо се в неизясняване на всички факти и обстоятелства относно приложението на изискванията за последователност, предвидимост, оправдани правни очаквания и еднакво третиране на лица в идентични случаи и неизлагане на мотиви относно наличието на различни обстоятелства обуславящи различното третиране на лица, в сходна ситуация – нарушение на чл.35 АПК и чл.59 ал.2 т.4 АПК, основания по чл. 146 т.2 и т.3 АПК. И по-конкретно:

Във връзка със съдебно дадени указания, жалбоподателят е посочил списък лица, колеги на жалбоподателка, упражнили право на пенсиониране при условията на втора категория труд. Като следствие ответника е представил извадка за посочените лица от която се установява категорично,че както стажа им в СМА Метални Конструкции,така и стажа им в ЗМК Б. е признат за право на пенсиониране при условията на втора категория труд.

На тази база следва да се посочи:

Нормата на чл.66е от ПКТП не диференцира нито обуславя категорията труд с оглед вида заемана и изпълнявана длъжност,а само и единствено с оглед местополагането на труд. В този смисъл,познавайки и работейки със свои колеги при едни и същи осигурителни в припокриващи се периоди и узнавайки,че същите се пенсионира при едни и същи условия на категоризация на труда у жалбоподателката се е създадо ясното очакване и нейното право на пенсиониране да бъде зачетено при идентичен начин. Всъщност не само у жалбоподателката, а такова очакване е създадено по отношение на всички работещи към съответният осигурител,работници и служители.

Принципа на еднакво третиране,като проявление на принципа на правна сигурност изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране е обективно обосновано (вж. по-специално Решение от 5 юни 2008 г. по дело W., C-164/07, Сборник, стр. I-4143, точка 13, както и Решение по дело Sturgeon и др., посочено по-горе, точка 48).

Успоредно с това и съгласно изискването на чл.13 АПК административните органи своевременно огласяват публично критериите, вътрешните правила и установената

практика при упражняване на своята оперативна самостоятелност по прилагане на закона и постигане на целите му.

В този смисъл наличието на повече от 20 лица, работили при същите осигурители с признато право на пенсиониране при условията на втора категория труд несъмнено представлява административна практика установена от органа при упражняване на дейността му.

Така и след като е приел, че предприятията СМ Метални Конструкции и ЗМК Б. не спадат към площадка К. и Б. и на това единствено основание е отказал зачитане категория труд на жалбоподателката, при положение, че по отношение на други лица същото право е признато в същия обем/категория/ АО е допуснал нарушение на посочените принципи без обаче да установи налице ли е различие с оглед установяващите правото обстоятелства. С което не е отговорил на изискването различното третиране да бъде обективно обосновано. В тази посока нито са изложени съображения, нито са изследвани обстоятелства от страна на АО, така, че съдът да приеме посочените водещи принципи за спазени.

Всъщност дори ответника в своето писмено изложение и справка /л.273 и сл. по делото/ посочва, че съгласно чл.98 ал.1 т.1 КСО пенсиите и добавките към тях могат да се изменят с разпореждане на длъжно лице, комуто е възложено ръководството на пенсионно осигуряване, като компетентността му и законосъобразността на постановените от него актове може да бъде преценена по реда на вътрешно-ведомственият контрол.

Настоящият състав признава това правомощие на пенсионните органи като пряко произтичащо от закона, но счита, че предвид големият брой лица, големите периоди от време и степента на значимост на обществените отношения то не може и не следва да бъде упражнявано систематично, тъй като това само по себе си би довело до правна несигурност. А успоредно с това – преразглеждането на подобен брой случаи с произтичащите от това последици/освен, че е посочено само като възможност/ само по себе си би довело до нарушение на принципа на правна сигурност.

При това положение оспореният акт следва да се отмени а делото да се върне на административния орган със задължителни указания за изследване, установяване и унифициране на цялостната му практика по третиране на пенсионните права на лица, полагали труд при идентични осигурителни, случаи и условия съобразно чл.66е ПКТП.

Практиката на административния орган със специална компетентност във връзка с отпускането на пенсия и определянето на нейните условия следва да бъде с най-висока степен подчинена на изискването за яснота, предвидимост и правна сигурност, доколкото същата се явява завършек на цялостният трудов път на лицата и като такава не може да разкрива индивидуални различия, без обективна обосновка.

Затова при новото разглеждане на преписката административния орган следва да установи, чрез преглед на своята практика, в какво се изразяват тези различия, обуславят ли същите различен подход и при отрицателен отговор – да признае правото на пенсиониране на жалбоподателката при условия на втора категория труд за стажа посочен при процесните осигурители.

В съответствие с правомощието си по чл.117 ал.3 от КСО ръководителя на ТП на НОИ С.-град, сезиран с жалба вх. № 1012-21-236/28.02.2023г. срещу Разпореждане № [ЕГН] от 14.02.2023г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване е следвало да съобрази приложимото право и основните ръководни начала в дейността на

администрацията, като даде указания за произнасяне съобразно трайно установената практика на органа и спецификите, евентуално различаващи отделните случаи, при ясно установен обхват на нормата на чл.66е ПКТПП дефинираща категорията труд в зависимост само и единствено от местопологането му. Алтернативно и при установяване на друго правно основание за категоризиране на полагаият труд от жалбоподателката, респ. останалите лица при същите осигурители – да изложи конкретни основания и мотиви за не/зачитането му. Следва да се прецизира – посоченото изискване съдът налага като произтичащо от закона и изпълнимо чрез съпоставка и установяване различие, което да бъде ясно видимо чрез основни белези – полагане труд, вид, стаж, категория, правно основание за зачитането му, така, че да бъде изключена всяка възможност за нарушение на принципите – яснота, предвидимост, оправдани правни очаквания и еднакво третиране на сходни случаи, но не и чрез цялостна ревизия на всички случаи.

Предвид това и тъй като обстоятелствата по делото не разрешават окончателно разрешаване на спора по съществуващото на заявеното искане за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, оспореното решение следва да се отмени, а преписката да се изпрати на директора на ТП на НОИ за произнасяне с оглед подлежащите на оценка факти.

С оглед изхода от спора и предвид своевременното направено искане за присъждане на съдебно-деловодни разноски, съдът счита, като взе предвид и направеното от ответника възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение, че съобразно чл. 143 ал.1 АПК вр. чл.8 ал.2 т.2 от Наредба № 1/2004 разноски се дължат от ответника в размер на 1088лв. от които 10лв., заплатена държавна такса, 678,60лв. заплатено възнаграждение за вещо лице и 500лв. адвокатско възнаграждение/при съобразяване минимално приложимата сума по КСО/.

Ето защо и на основание чл.173 ал.2 от АПК, Административен съд София-град, 74 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 2153-21-75/23.03.2023г. на директора на ТП на Нои С.-град.

ИЗПРАЩА преписката по жалба вх. № 1012-21-236/28.02.2023г. на М. Й. срещу Разпореждане № [ЕГН] от 14.02.2023г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване на директора на ТП на НОИ за ново произнасяне в съответствие с указанията, дадените с мотивите на настоящето решение.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт да заплати на М. Й., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [улица] съдебно-деловодни разноски в размер на 1188/хиляда, триста осемдесет и осем/ лева.

Решението подлежи на обжалване в 14дневен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред Върховния административен съд.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия:

